

Statens jernbanetilsyn
Postboks 7113 St. Olavs plass
0130 OSLO

Att:

Deres ref.
17/206-30 FELLEES-31

Vår ref.
18/2163-4 654.20/KESA

Dato:
Oslo, 26.11.2018

Høring - Forslag til ny forskrift om sikkerhet på jernbanenettet (sikkerhetsforskriften)

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til deres brev vedrørende ovennevnte høring.

I forbindelse med høringen om endringer i jernbaneloven, jernbaneundersøkelsesloven og yrkestransportloven (fjerde jernbanepakke m.v), mente LO at endringene av sikkerhetsforskriften og samtrafikkforskriften fra Statens Jernbanetilsyn burde trekkes tilbake og ikke behandles før det er avklart hvorvidt Norge skal implementere EUs fjerde jernbanepakke eller ikke.

LO mener det er svært uvanlig at det sendes ut på høring forslag til nye forskrifter, uten at lovhjemmelen til disse foreslåtte forskriftene først er vedtatt av Stortinget. Vi kan heller ikke se at det foreligger noen særskilte grunner til at det haster med å sende disse forskriftene på høring før lovhjemmelen eventuelt vedtas av Stortinget. LO velger likevel å kommentere endringene i sikkerhetsforskriften.

I utkastet til ny sikkerhetsforskrift, § 6-2, andre ledd, bokstav a) står følgende:

§ 6-2. Utstedelse av felles sikkerhets sertifikat

(2) Byrået utsteder et felles sikkerhets sertifikat til jernbaneforetak som har drift i én eller flere medlemsstater. For å kunne utstede et slikt sertifikat, skal Byrået:

a) vurdere elementene angitt i § 6-1 fjerde ledd bokstav a)

Og i § 6-1, fjerde ledd, bokstav a):

§ 6-1. Søknad om felles sikkerhets sertifikat

(4) Søknaden skal inneholde underlagsdokumenter som viser at:

a) jernbaneforetaket har innført et sikkerhetsstyringssystem i samsvar med kapittel 5, og at det oppfylder kravene fastsatt i TSI-er, CSM-er og CST-er og i annet relevant regelverk når det gjelder risikohåndtering og sikker ytelse av transporttjenester på jernbanenettet

I kapittel 5 om sikkerhetsstyringssystemer står blant annet følgende:

§ 5-3. Elementer i sikkerhetsstyringssystemet

(1) Sikkerhetsstyringssystemet skal inneholde følgende grunnleggende elementer:

f) opplæringsprogrammer for personalet og systemer for å sikre at personalets kompetanse vedlikeholdes samt at oppgavene utføres i samsvar med dette, inkludert tiltak med hensyn til fysisk og psykisk skikkethet

Statens Jernbanetilsyn har også presisert følgende i høringsnotatet til forslaget til ny Sikkerhetsforskrift:

§ 6-2. Utstedelse av felles sikkerhets sertifikat

Der det er Byrået som behandler søknaden, skal søknaden sendes de nasjonale sikkerhetsmyndighetene som vurderer eventuelle nasjonale krav. For drift i Norge vil dette være Statens jernbanetilsyn. Ettersom det ikke foreslås nasjonale krav i denne forskriften, antas det at søknader som sendes til Byrået ikke vil sendes til uttalelse hos Statens jernbanetilsyn.

I 2017 fastsatte Jernbanedirektoratet «Nasjonal standard for utdanning for sertifisering av førere av trekkraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet». Statens Jernbanetilsyn besluttet at den nasjonale standarden skal være et referansepunkt ved vurdering av opplæringsplanene for førere i sikkerhetsstyringssystemet til et togselskap som søker om sikkerhets sertifikat. Samtidig, ble det laget et utkast til «nasjonal standard for opplæring av ombordpersonell». Dette arbeidet er ikke enda slutført, og ligger nå hos Jernbanedirektoratet.

Slik LO oppfatter forslagene i ny Sikkerhetsforskrift, vil det for et utenlandsk selskap som søker Byrået om sikkerhets sertifikat for flere land (for eksempel Tyskland, Danmark, Sverige og Norge), være Byrået som vurderer søknaden. Denne søknaden vil ikke bli sendt til Statens Jernbanetilsyn for vurdering siden Norge ikke har tenkt å innføre nasjonale krav i Sikkerhetsforskriften. Dermed vil Byrået vurdere søknadens opplæringsplaner for førere og ombordpersonell ut fra Byrået sin fortolkning av kravene i lokførerdirektivet, og gjeldende TSler og ikke ut fra Norges fortolkning (som kommer til uttrykk igjennom «Nasjonal standard for utdanning for sertifisering av førere av trekkraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet, og nasjonal standard for opplæring av ombordpersonell») ut fra norske forhold.

På denne bakgrunn ber LO om at det innføres et nasjonalt krav i Sikkerhetsforskriften som sier at «Nasjonal standard for utdanning for sertifisering av førere av trekkraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet» skal være et referansepunkt ved vurdering av søknad om sikkerhets sertifikat som skal gjelde i Norge. Dermed vil Byrået sende søknader de mottar om sikkerhets sertifikat i Norge, til Statens Jernbanetilsyn for vurdering av opplæringsplanene før eventuell godkjenning av søknadene.

På samme bakgrunn ber vi om at det innføres et nasjonalt krav i Sikkerhetsforskriften som sier at «Nasjonal standard for opplæring av ombordpersonell» skal være et referansepunkt ved vurdering av søknad om sikkerhets sertifikat som skal gjelde i Norge.

I høringsutkastet til ny sikkerhetsforskrift, § 6-2, tredje ledd står følgende:

(3) Som en del av saksbehandlingen kan Byrået eller Statens jernbanetilsyn foreta besøk og

inspeksjoner på jernbaneforetakets driftsteder, samt foreta revisjoner. De kan også be om relevante utfyllende opplysninger. Byrået og Statens jernbanetilsyn skal samordne slike besøk, revisjoner og inspeksjoner.

LO forutsetter at Statens Jernbanetilsyn ved akutte behov fortsatt skal kunne foreta uanmeldte inspeksjoner og tilsyn av jernbaneforetakene, til tross for siste setning i tredje ledd: «Byrået og Statens jernbanetilsyn skal samordne slike besøk, revisjoner og inspeksjoner.» LO mener at uanmeldte operative tilsyn fra Statens Jernbanetilsyn sin side vil bli enda viktigere i fremtiden. Å bare foreta tilsyn og revisjoner av at papirene til virksomhetene er i orden, vil ikke være tilstrekkelig for å opprettholde det høye sikkerhetsnivået vi har på norsk jernbane i dag. LO vil oppfordre tilsynet til å etablere en operativ avdeling som skal drive med uanmeldte operative tilsyn av jernbaneforetakene og deres virksomhet, etter samme mal som innen vegtrafikken.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Roger H. Heimli
(sign.)

Kenneth Sandmo
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.